

**6413 SAYILI TSK. DİSİPLİN KANUNU'NA GÖRE;
DİSİPLİN AMİRİ OLARAK CEZA VEREBİLMEK İÇİN
GEREKLİ KOŞULLAR:**

Hazırlayan:

Avukat Orhan ÇELEN-ANKARA 15.04.2019

İLGİLİ KANUN HÜKMÜ:

6413 SAYILI TSK. DİSİPLİN KANUNU ¹

Disiplin amirinin disiplin cezası verme yetkisi

MADDE 8 –

(3) Disiplin amiri olabilmek için;

a) Amir konumunda olunması,

b) Disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olunması,

c) Disiplin cezası verilecek kişinin subay, astsubay (...) ² ve uzman erbaş statüsünde olması hâlinde, ilgili mevzuata göre bu personele sicil verme yetkisinin bulunması, ³

gerekir.

---

¹ 31.1.2013 tarihli 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu, Yayımlandığı Resmî Gazete: 16/2/2013, Sayı: 28561, Yayımlandığı Düstur; Tertip: 5, Cilt: 53

² 2.1.2017 tarihli ve 681 KHK'nin 89 uncu maddesiyle bu bentte yer alan ", uzman jandarma" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1.2.2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 88 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

³ Bkz. yukarıdaki dipnot

MADDE GEREKÇESİ:

Maddenin üçüncü fıkrasında, disiplin cezası verebilmek için gerekli koşullar sıralanmıştır. Bu kapsamda, disiplin cezası verebilmek için; öncelikle amir konumunda bulunmak, disiplin cezası verilecek kişinin üstü konumunda olmak ve disiplin cezası verilecek kişi sicil alan bir personel ise ilgili mevzuata göre bu kişiye sicil verme yetkisine sahip olabilmek şarttır. Örneğin; bir amir, kendinden kıdemli olan maiyetinin disiplin amiri olamayacaktır. Bunun gibi, sicil mevzuatına göre maiyetine sicil verme yetkisi bulunmayan bir amir de, sicil veremediği personelinin disiplin amiri olamayacak dolayısı ile disiplin cezası veremeyecektir. Bu tür durumlarda disiplin amirliği yetkisi gerekli şartları taşıyan ve disiplin amiri olamayan amir konumundaki kişinin amiri konumundaki personele geçecektir. Örneğin bir şube müdürünün kendisinden kıdemli bir maiyeti bulunması hâlinde, kıdemli olan maiyetin disiplin amiri şube müdürünün amiri olan daire başkanı olacaktır. Bu kapsamda; erbaş ve erlere ceza verebilecek amirlerin belirlenmesinde, erbaş ve erlerin sicil almadıkları gözönüne alındığında, bu fıkranın (c) bendi dikkate alınmayacak ve erbaş ve erin amiri ve üstü olmak, ek-1 sayılı çizelge kapsamında kendisine ceza verebilmek için yeterli olacaktır.

A-GİRİŞ:

Bu çalışmada, Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu'nun 8 inci madde, 3 üncü fıkrasındaki da yer alan;

"(3) Disiplin amiri olabilmek için; a) Amir konumunda olunması, b) Disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olunması, c) Disiplin cezası verilecek kişinin subay, astsubay (...)⁴ ve uzman erbaş statüsünde olması hâlinde, ilgili mevzuata göre bu personele sicil verme yetkisinin bulunması,⁵ gerekir."

---

⁴ 2.1.2017 tarihli ve 681 KHK'nin 89 uncu maddesiyle bu bentte yer alan ", uzman jandarma" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1.2.2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 88 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁵ Bkz. yukarıdaki dipnot

şeklindeki kural hakkında bilgi sunumu öngörülmüştür.

Bu çalışma, ayrıntılı ve bilimsel bir makale olmayıp, sadece ilgilenenler hakkında genel bir bilgi sunumu ve bakış açısı oluşturmaya yöneliktir.

B- GENEL AÇIKLAMA:

6413 sayılı TSK. Disiplin Kanunu'nun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan bu kural; bu Kanuna göre disiplin cezası vermeye yetkili kılınan disiplin amiri sıfatını elde etmek için gerekli olan koşulları göstermektedir.

Benzer bir hükme, 7068 sayılı Kanunun Disiplin amirleri başlıklı 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında rastlamaktayız. Bu fıkra göre,

"Disiplin amirinin, disiplin cezası verilecek personelden makam, rütbe veya kıdemce büyük olması ve amir konumunda bulunması gerekir."

Keza, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesinin 1 inci fıkrası da bu konuya ilişkin bir hüküm içermektedir:

"Disiplin amirleri; kurumların kuruluş ve görev özellikleri dikkate alınarak Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşüne dayanılarak özel yönetmeliklerinde tayin ve tesbit edilecek amirlerdir."

Görüldüğü üzere burada, disiplin amirlerinin tayin ve tespitinin özel yönetmeliklerle belirleneceği öngörülmüş ancak disiplin amiri olabilmek için yasal koşullar gösterilmemiştir. Aynı Kanunun 134 üncü maddesinin 2 inci fıkrasında ise, disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları gibi hususların Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükmüne yer verilmiştir.

C- TSK DİS.K.NUN 8 İNCİ MADDE 3 ÜNCÜ FIKRASININ AÇIKLAMASI:

1. Genel olarak:

TSK.Dis.K.nun 8. maddesinin bu fıkrasında, disiplin cezası vermeye yetkili kılınan disiplin amiri sıfatını elde etmek için gerekli olan koşullar gösterilmiştir.

Disiplin amiri; Kanun ile disiplin cezası vermeye yetkili kılınmış ilk amiri ifade eder(md. 3/1-c).

Kanuna göre üst disiplin amiri ise, disiplin amirinin kadro ve kuruluş yönünden bağlı bulunduğu ve disiplin cezası verilecek personelden makam yahut rütbe veya kıdemce büyük olan yetkili sıralı tüm amirleri ifade eder(md. 3/1-g).

3.10.2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 72. maddesiyle (aynen kabul: 01.02.2018-7070 SK.) anılan 3. maddenin 1/g bendinde yer alan rütbe ibaresi makam yahut rütbe şeklinde değiştirilmiştir. Böylece MSB.nin bazı kadrolarına atanan makam sahibi sivillerin disiplin amiri olarak kabulü sağlanmıştır.

Nitekim, 1325 sayılı "MSB.lığı Görev ve Teşkilatı Hakkında Kanun"un 1 inci maddesinin son fıkrasında, bu makamlara atanan sivillerin disiplin amiri olarak rütbe karşılıkları gösterilmiştir:

"Bakanlık merkez teşkilatındaki kadroların Türk Silahlı Kuvvetlerindeki rütbe karşılığı; müsteşar için orgeneral, Milli Savunma Üniversitesi Rektörü ve müsteşar yardımcılar için korgeneral, Teftiş Kurulu Başkanı ve genel müdürler ile Milli Savunma Üniversitesi rektör yardımcılar için tümgeneral, genel müdür yardımcılar ve müstakil daire başkanları için tuğgeneral, daire başkanları ile Milli Savunma Üniversitesi

enstitü müdürleri için ise albaydır. Bu kadrolara atananlar, kamu konutları ve askeri sosyal tesislerden rütbe karşılığı subaylar gibi istifade ederler. Askeri protokol münasebetlerinin düzenlenmesinde de aynı esas uygulanır.”

Keza 8 inci maddeye 676 sayılı KHK.nin 73 md. ile eklenen (aynen kabul: 01.02.2018-7070 SK.) 9 uncu fıkra ile de, 1325 sayılı Millî Savunma Bakanlığı Görev ve Teşkilâtı Hakkında Kanununun 1. maddesinde sayılan makamlara atananlardan; anılan maddenin dokuzuncu fıkrasındakiler rütbe karşılıkları, özel kalem müdürü, basın ve halkla ilişkiler müşaviri ile taşra teşkilatındaki makam sahipleri albaylar, şube müdürleri ise yarbaylar gibi, bu Kanuna tabi personele disiplin veya üst disiplin amiri olarak ek-1 sayılı çizelgede gösterilen cezaları verebilecekleri öngörülmüştür.

TSK.Dis.K. yönünden disiplin amiri olabilmek ve disiplin cezası verebilmek için; öncelikle amir konumunda bulunmak, disiplin cezası verilecek kişinin üstü konumunda olmak ve disiplin cezası verilecek kişi sicil alan bir personel ise ilgili mevzuata göre bu kişiye sicil verme yetkisine sahip olabilmek şarttır.

Buna göre, bir amirin, kendinden kıdemli olan maiyetinin disiplin amiri olamayacağı rahatlıkla anlaşılır.

Yine bu kapsamda olmak üzere, sicil mevzuatına göre maiyetine sicil verme yetkisi bulunmayan bir amir de, sicil veremediği personelinin disiplin amiri olamayacak ve ilgiliye disiplin cezası veremeyecektir. Bu tür durumlarda disiplin amirliği yetkisi gerekli şartları taşıyan ve disiplin amiri olamayan amir konumundaki kişinin amiri konumundaki personele geçecektir. Ancak erbaş ve erlere disiplin cezası verebilmek için sicil amirliği şartı aranmayacaktır.

2. Disiplin cezası verebilmek için disiplin amirinde aranan şartlar:

Bu fıkradaki düzenlemeye göre disiplin amiri olarak disiplin cezası verebilmek için aranan şartları yakından inceleyelim:

a. Ceza verilecek kişinin amiri konumunda bulunmak:

TSK.Per.K.nun "Görev ve Sorumluluk" başlıklı 4. maddesi; Silâhlı Kuvvetlere mensup subayların ve astsubayların görev ve sorumluluklarının, TSK. İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği ile diğer kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, talimatname ve hizmet kadrolarının açıklamalarında gösterileceğini amirdir.

Amir kavramı da, İç Hz.K.da tanımlanmış ve 9 uncu maddesinde; makam ve memuriyet itibariyle emretmek yetkisini haiz kimse olarak ifade olunmuştur.

TSK.Dis.K.nun 3/1-a maddesinde ise amirin;

"kadro ve kuruluş yönünden bağlı olunan kimse ile amir olarak yetkilendirilmiş olan diğer kişileri"

ifade edeceği şeklinde tanımlandığı görülmektedir.

Disiplin amiri ise; bu Kanunla disiplin cezası vermeye yetkili kılınmış ilk amiri ifade eder(md. 3/1-c).

Disiplin amirleri ifadesi ise, disiplin amiri ile üst disiplin amirlerini birlikte ifade eder(md. 3/1-ç).

Üst disiplin amirleri ise, disiplin amirinin kadro ve kuruluş yönünden bağlı bulunduğu ve disiplin cezası verilecek personelden makam yahut rütbe veya kıdemce büyük olan yetkili sıralı tüm amirleri ifade eder.

Bu tanımlamadaki "makam" ibaresi, 676 sayılı KHK'nin 72 nci maddesiyle ilave edilmiştir. Böylece TSK.Dis.K.nun 8 inci maddesinin 9 uncu fıkrasında sayılmak suretiyle gösterilen bazı sivillerinde disiplin amiri olabilmeleri sağlanmıştır(Bkz. TSK.Dis.K. 8/9 madde açıklaması).

TSK.Dis.K.daki amir tanımlamasının, İç Hz.K.nun 9. maddesindeki amir tanımlamasıyla bir çelişki yaratmadığı açıktır. TSK.Dis.K.da, sadece 9. maddedeki hükümdeki emretmek yetkisini haiz kimse kavramından ne anlaşılması gerektiği hususu açıklanmıştır.

İç Hz.K.nun 9. maddesindeki tanımlama; TSK.Dis.K. kapsamında bulunan asker kişinin, TSK. kadro ve kuruluşu yönünden bağlı olduğu kişiye karşı maiyet sıfatını haiz olduğunu, kendisine bağlı olunan bu kişinin de amir sıfatını taşıdığını gösterir.

Amirlik vasfı öncelikle, bir göreve atanmak ve fiilen o göreve başlamakla kazanılır. Ancak, atama ve vekaleten amirlik sıfatının kazanılması durumu yanında, yasa gereği amir olarak yetkilendirilme durumu da söz konusu olabilmektedir. Örneğin, garnizon komutanı veya geçici bir birliğin başına getirilen kişi gibi.

İç Hizmet Kanunu ve Askeri Ceza Kanunu da bazı durumlarda, kişilere amirlik yetkilerini kullanmalarına yetki veren hükümler içermektedir. Bu koşulların varlığı durumunda yasalar gereği amir olarak nitelendirilecek olan bu kişiler, emretme ve bazı işlemleri yapma yetkisine haizdirler.

TSK. Dis.K. ile "amir" ve "disiplin amiri" kavramları birbirinden farklı hususlar olarak tanzim olunmuştur. Disiplin amiri olabilmek için sadece amir olmak yetmemekte aynı zamanda, disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olmak gereklidir.

Öte yandan, disiplin amirinin disiplin cezası verebilmesi için söz konusu personel sicil verme yetkisinin de bulunması gereklidir.⁶ Bu kavramlarda aşağıda açıklanmıştır.

b. Ceza verilecek kişiden, rütbe ve kıdemce büyük (üst'ü konumunda) olmak:

Disiplin amiri olabilmek için sadece amir veya sicil düzenleme yetkisine haiz olmak yetmemekte aynı zamanda, disiplin cezası verilecek personelden üst konumda olmak, yani ondan rütbe ve kıdemce büyük olmak da gereklidir. Bir amir, kendinden kıdemli olan maiyetinin disiplin amiri olamayacaktır. Bu durumda, kıdemli olan maiyetin disiplin amiri bir üst disiplin amiri olacaktır(Bkz. Madde Gerekçesi).

Amirlerin emirlerini, maiyetinde bulunan rütbe ve kıdemce kendisinden büyük personel de yapmağa mecburdur. Amirler de bu zevata rütbeleri itibarı ile lâıyk oldukları saygıyı göstermeğe mecburdurlar(İç Hz.Yönt. 15).

İç Hz.K.nun 15. maddesindeki bu hükümden anlaşılan, amirlerin istisnai olarak mahiyetlerinde bulunan ve kendisinden rütbe ve kıdemce büyük olan kişilere karşı emir vermeye yetkili olduklarıdır. Diğer yandan, bunlar, maiyetini ikaz edebilir, eleştirebilir ve hatalarını gösterebilirler(Bkz. md. 10/1). Keza, maiyetinin disiplinsizlikleri hakkında her türlü bilgi, bulgu ve belgeyi işlem yapılmak üzere yetkili disiplin amirine gönderebilirler(Bkz. md. 8/7).

---

⁶ Sicil verme yetkileri, Subay Sicil Yönetmeliği'nin 6 ncı, Astsubay Sicil Yönetmeliği'nin 6 ıncı, Uzman Erbaş Yönetmeliği'nin 10 uncu maddelerinde ayrı ayrı gösterilmiştir.

Ancak TSK.Dis.K. göre, maiyetinden rütbe ve kıdemce düşük olan amirin maiyetine karşı disiplin amiri olarak disiplin cezası vermesi mümkün değildir(Bkz. md. 8/3). Kanunun 8/3-b maddesindeki hüküm, konuyu bu açıdan tanzim etmekte ve disiplin cezası verecek disiplin amirinin disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olunması gerektiği öngörülmektedir.

TSK.Per.K.nun 3/1-a maddesine göre rütbe;

"Subayların ve astsubayların ilk subaylığa veya astsubaylığa başlamada ve bekleme süreleri sonunda bu kanun gereğince kazandıkları askeri unvanlardır."

Aynı maddenin 3/1-c bendinde de kıdem tarifine yer verilmiştir. Buna göre kıdem;

"Belli bir rütbeye nasıp tarihinden itibaren o rütbede hizmet süreleri veya aynı nasıplılar arasında yeterlik bakımından üstünlük sırasındır."

Amirlerin emirlerini, maiyetinde bulunan rütbe ve kıdemce kendisinden büyük personel de yapmağa mecburdur. Amirler de bu zevata rütbeleri itibarı ile lâıyk oldukları saygıyı göstermeğe mecburdurlar(İç Hz.Yönt. 15).

İç Hz.K.nun 15. maddesindeki bu hükümden anlaşılan, amirlerin istisnai olarak mahiyetlerinde bulunan ve kendisinden rütbe ve kıdemce büyük olan kişilere karşı emir vermeye yetkili olduklarıdır.

Diğer yandan, bunlar, maiyetini ikaz edebilir, eleştirebilir ve hatalarını gösterebilirler(Bkz. md. 10/1). Keza, maiyetinin disiplinsizlikleri hakkında her türlü bilgi, bulgu ve belgeyi işlem yapılmak üzere yetkili disiplin amirine gönderebilirler(Bkz. md. 8/7).

Ancak TSK.Dis.K. göre, maiyetinden rütbe ve kıdemce düşük olan amirin maiyetine karşı disiplin amiri olarak disiplin cezası vermesi mümkün değildir(Bkz. md. 8/3). Kanunun 8/3-b maddesindeki hüküm, konuyu bu açıdan tanzim etmekte ve disiplin cezası verecek disiplin amirinin disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olması gerektiği öngörülmektedir.

Kanunun 8/3-b maddesindeki hükümle ilgili olarak verilen yaygın bir örneğe işaret edelim: Bir karargahın kurmay başkanlığı görevine atanan veya vekaleten görevlendirilen bir kurmay subayın, maiyetinde bulunan ve kendisinden rütbe ve kıdemce daha büyük kişiler karşısında emretme yetkisine sahip olduğu açıktır. Ancak kurmay başkanı olan bu kişi, maiyetinde bulunan ve kendisinden rütbe ve kıdemce kendinden üst durumunda bulunan asker kişilerin disiplin amiri olamayacak ve kendilerine disiplin cezası veremeyecektir(md. 8/3). Buna ilişkin olarak Kanunun 3/1-g maddesinin gerekçesinde şu örnekleme yapılmıştır:

"Yarbay rütbesinde bir kurmay başkanı, kendisine bağlı ve albay rütbesindeki bir şube müdürünün amiri konumundadır. Ancak sicil mevzuatı gereği, yarbay rütbesinde bulunan kurmay başkanı, albay rütbesindeki bu şube müdürüne sicil veremediğinden disiplin amiri değildir. Albay rütbesindeki şube müdürünün disiplin amiri, kurmay başkanının amiri olan tugay komutanıdır. Üst disiplin amirleri ise tugay komutanının da amiri olan kolordu komutanı ve daha üstündeki komutanlardır. Ancak, İçişleri Bakanı ve Millî Savunma Bakanı için 8 inci maddenin üçüncü fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şartların aranmayacağı açıktır."

c. Amirin, sicil verme yetkisine sahip olması gerekir:

Disiplin amiri olabilmek için sadece amir veya üst durumunda olmak yetmemekte, (ilgili personel sicil alan birisi ise), üst konumundaki amirin, disiplin cezası ile cezalandırılacak bu kişi yönünden sicil düzenleme yetkisine de haiz olmak gerekmektedir. Yani, disiplin cezası verilecek kişi sicil alan bir personel ise ilgili mevzuata göre bu kişiye sicil verme yetkisine sahip olabilmesi şarttır.

Yasadaki ifadesiyle disiplin cezası verilecek kişinin subay, astsubay uzman erbaş statüsünde olması gerekir. Sözleşmeli erbaş ve erler ile yükümlü erbaş ve erler yönünden bu şart aranmayacaktır. Sicil mevzuatına göre maiyetine sicil verme yetkisi bulunmayan bir amir, sicil veremediği personelinin disiplin amiri olamayacak dolayısı ile disiplin cezası veremeyecektir.

Sicil üstleri, subay ve astsubay sicil yönetmeliklerinin 6 ıncı maddelerinde tek tek sayılmak suretiyle gösterilen asker kişilerdir. Ayrıca, Millî Savunma Bakanı ve Bakanlık teşkilatında görevli şube müdürleri dahil amir konumunda bulunan sivil personel de, kendi teşkilatındaki subay ve astsubayların kuruluş bağlantısına göre sicil üstüdür. (Sb.Sic.Yönt.6/son, Astsb.Sic.Yönt. 6/son, ayrıca bkz. TSK.Dis.K. 3/1-g, 8/9). Keza Uzman Erbaş Yönetmeliğinin 10 uncu ve Sözleşmeli Subay ve Astsubay Yönetmeliği'nin 34 üncü maddeleri de konuya ilişkin hükümler içermektedir.

Bu şartlardan herhangi birisinin mevcut olmadığı durumlarda disiplin amirliği yetkisi, gerekli şartları taşıyan ve disiplin amiri olamayan amir konumundaki kişinin amiri konumundaki personele geçecektir. Örneğin, bir şube müdürünün kendisinden kıdemli bir maiyeti bulunması hâlinde, kıdemli olan maiyetin disiplin amiri şube müdürünün amiri olan daire

başkanı olacaktır(Bkz. madde gerekçesi). 3. maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde; yukarıdaki esaslara göre tespit edilecek disiplin amirinin (ilk disiplin amirinin) sıralı amiri konumundaki personelin üst disiplin amiri olacağına işaret edilmiştir. Bu kapsamda; erbaş ve erlere ceza verebilecek amirlerin belirlenmesinde, erbaş ve erlerin sicil almadıkları gözönüne alındığında, bu fıkranın (c) bendi dikkate alınmayacak ve erbaş ve erin amiri ve üstü olmak, ek-1 sayılı çizelge kapsamında kendisine ceza verebilmek için yeterli olacaktır(Bkz. madde gerekçesi).

Amir değişikliğinde yetki: Kanunun 8. maddesine eklenen 8 inci fıkra ile; amir değişikliğini meydana getiren olayın vukuunda yeni disiplin amirinin cezalandırma yetkisi kullanabilmesinde, sicil verme yetkisi şartının hangi hallerde gerekmeyeceği gösterilmiştir.

Bu fıkraya göre,

1. Bir aydan fazla süreli kurs, ve
2. Bir aydan fazla üç aydan az süreli geçici görevlendirmelerde, disiplin amiri olabilmek için üçüncü fıkranın (c) bendinde düzenlenen sicil verme yetkisinin bulunması şartı aranmayacaktır.

3. Disiplin amiri olarak ceza verebilmek için Kanuna Ek-1 sayılı Çizelge de aranan diğer şartlar:

Yukarıda belirtilen genel şartlar yanında disiplin amiri olarak ceza verebilmek için Kanuna Ek-1 sayılı Çizelge de, bazı personel için gerekli başka şartlar da aranmaktadır.

6413 sayılı TSK.Dis.K., disiplinsizlik oluşturan fiiller karşılığında verilecek disiplin cezalarını, Kanunun Ek-1 sayılı Çizelgesi'nde göstermiştir. Ek-1 sayılı Çizelge'de bazı rütbe sahiplerinin ceza verme yetkisi bir takım şartlara tabi kılınmıştır.

TSK.Dis.K.nun 8. maddesinin 3. fıkrasında belirtilmiş olan şartlara (ceza verilecek kişinin amiri, üstü ve sicil amiri olmak) ilaveten disiplin amiri olarak ceza verebilmek için bazı personel yönünden öngörülen diğer şartlar şunlardır:

a) Uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erler yönünden:

Uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlerin, sadece müfrez olarak görev yapmaları durumunda (örneğin, bağlı olduğu birlikten ayrı bir yerde belli bir süre ile görevlendirilmiş bir timin komutanı olma durumu) emrindeki erbaş ve ere ceza verme yetkisi bulunmaktadır. Müfrez birlik; Çeşitli askerî görev ve hizmetlerin yapılması amacıyla bağlı oldukları birliğinden ayrı yerde konuşlandırılan küçük birliktir.

b) Bazı rütbe sahiplerine, hizmete kısmi süreli devam, aylıktan kesme, oda hapsi gibi cezaları verme hakkı tanınmaması:

Asteğmen, teğmen, astsubay çavuş ve astsubay kıdemli çavuş rütbelerindeki personelin yaşça genç personel olması, bunların yeterince mesleki tecrübelerinin bulunmaması gibi hususlar göz önünde bulundurularak, bu rütbelerdeki personele hizmete kısmi süreli devam, aylıktan kesme, oda hapsi gibi cezaları verme yetkisi tanınmamıştır. Zira bu tür cezalar daha ağır niteliktedir.

4. Daha üst rütbeli bir kadroya vekaleten atanan veya görevlendirilen amirlerin yetkisi:

TSK.Dis.K.nun 8. maddesinin 5. fıkrasında, daha üst rütbeli bir kadroya vekaleten atanan veya görevlendirilen amirlerin ceza yetkisi tanzim olunmuştur.

Buna göre, bu kişiler vekalet ettikleri ya da görevlendirildikleri bu kadronun öngördüğü rütbenin sahip olduğu ceza yetkilerini

kullanabileceklerdir. Yani, disiplin amirinin vekaleten atandığı ve kendi rütbesinin üstünde bir kadroda görevlendirildiği hallerde, vekâlet ettiği kadronun TMK.sında gösterilen rütbenin sahip olduğu disiplin cezasına ilişkin yetkileri kullanacaktır.

5. Disiplin amirinin değişmesi durumunda yeni amirin yetkisi:

Kanunun 8. maddesinin 6. fıkrasında, disiplin amirinin değişmesi durumunda yeni amirin yetkisi belirlenmiştir. Disiplin cezasının tebliğinden önce, cezayı veren ile alan arasındaki hiyerarşik bağlantının değişmesi durumunda disiplin cezası verme yetki ve sorumluluğu yeni disiplin amirine geçecektir. Böylece cezanın tebliğ edilmesinden önce cezayı veren ile alan arasındaki hiyerarşik bağlantının değişmesinin, işlenen disiplinsizliği cezasız bırakması önlenmek istenmiştir.

6. Disiplin cezası verme yetkisi bulunmayan amirler:

Kanunun 8. maddenin 7. fıkrası, disiplin cezası verme yetkisi bulunmayan amirlerin, kendilerine bağlı personelin disiplinsizlikleri hakkında ilgilinin disiplin amirine başvurabileceğini öngörmektedir.

7. Sivil personelin ceza verme yetkisi:

8 inci maddeye 3.10.2016 tarihli ve 676 sayılı KHK.nin 73. maddesiyle (aynen kabul: 01.02.2018-7070 SK.) eklenen 9. fıkrası, 1325 sayılı MSB. Görev ve Teşkilatı Hakkında Kanununun 1. maddesinde sayılan makamlara atananlar ile özel kalem müdürü, basın ve halkla ilişkiler müşaviri ile taşra teşkilatındaki makam sahipleri ile şube müdürlerinin ceza verme yetkilerini belirlemekte ve bunların hangi rütbenin karşılığı olan cezaları verebileceklerini açıklamaktadır.

Buna göre;

a. 1325 sayılı K.nun 1. maddesinde gösterilen makamlara atananlardan bu maddenin dokuzuncu fıkrasındakiler rütbe karşılıklarına göre ceza verme yetkisini ek 1 sayılı çizelgeye göre kullanacaklardır. Buna göre MSB.lığı merkez teşkilatındaki kadroların Türk Silahlı Kuvvetlerindeki rütbe karşılığı;

- Müsteşar için orgeneral,

- Milli Savunma Üniversitesi Rektörü ve müsteşar yardımcıları için korgeneral,

- Teftiş Kurulu Başkanı ve genel müdürler ile Milli Savunma Üniversitesi rektör yardımcıları için tümgeneral,

- Genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları için tuğgeneral,

- Daire başkanları ile Milli Savunma Üniversitesi enstitü müdürleri için ise albaydır. Bunlar rütbe karşılığının ceza verme yetkisini, maiyetindeki askeri personele ek 1 çizelgeye göre haizdir.

b. TSK.Dis.K.nun 8/9 uncu maddesinde 1325 SK.nun 1. maddesinin 9. fıkrasındakiler yanında şu kişilerinde ceza verme yetkisini haiz olduklarını ve rütbe karşılıklarını göstermiştir:

- Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri ile taşra teşkilatındaki makam sahipleri için albaylar,

- Şube müdürleri ise yarbaylar gibi, disiplin ceza yetkisini ek 1 çizelgeye göre haizdir. TSK.Dis.K.na tabi personele disiplin veya üst disiplin amiri olarak ek-1 sayılı çizelgede gösterilen cezaları verebilecekleri öngörülmüştür.

Kanunda ceza verme yetkisi tanınan sivil personelin ek 1çizelgeye göre yetkileri şöyledir:

	Rütbe Karşılığı	Uyarma	Kınama	Hizmet e kısmi süreli devam	Aylıkta n kesme	Hizmet yerini terk etmem e	İzinsizlik		İlave hizmet yüklem e	Oda hapsi (Savaşta veya barışta yalnızca kararları dışındaki gemilerde)	
							As.öğr .	Erb/er		Erb./Er	Sb., Astsb., Uzm., Erb., Söz. Erb. ve Er
Cezalandırılacak personelin rütbesi ----- Ceza verecek rütbe ve makam		As. Öğr. ve Erb./Erb hariç herkese	Sb., Astsb., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er ile As. Öğr.		Sb., Astsb., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	Sb., Astsb., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	As.öğr .	Erb/er	Erb./Er	Sb., Astsb., Uzm., Erb., Söz. Erb. ve Er	Erb./E r
Müsteşar	Orgeneral	Verebilir	Verebilir	10 güne kadar	1/8'e kadar	3 güne kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	7 hafta sonu tatiline kadar	14 güne kadar	8 güne kadar	14 güne kadar
MSB Üniversitesi Rektörü ve müsteşar yardımcıları	Korgeneral	Verebilir	Verebilir	10 güne kadar	1/8'e kadar	3 güne kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	7 hafta sonu tatiline kadar	14 güne kadar	8 güne kadar	14 güne kadar
Teftiş Kurulu Başkanı ve genel müdürler ile MSB. Üniversitesi rektör yardımcıları	tümgeneral	Verebilir	Verebilir	8 güne kadar	1/10'a kadar	3 güne kadar	5 hafta sonu tatiline kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	12 güne kadar	7 güne kadar	12 güne kadar
Genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları	Tuğgeneral	Verebilir	Verebilir	8 güne kadar	1/10'a kadar	3 güne kadar	5 hafta sonu tatiline kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	12 güne kadar	7 güne kadar	12 güne kadar
Daire başkanları ile MSB. Üniversitesi enstitü müdürleri, Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri ile taşra teşkilatındaki makam sahipleri	Albay	Verebilir	Verebilir	6 güne kadar	1/12'ye kadar	2 güne kadar	4 hafta sonu tatiline kadar	5 hafta sonu tatiline kadar	10 güne kadar	5 güne kadar	10 güne kadar
Şube müdürleri	Yarbay	Verebilir	Verebilir	4 güne kadar	1/16'ya kadar	2 güne kadar	3 hafta sonu tatiline kadar	4 hafta sonu tatiline kadar	8 güne kadar	3 güne kadar	7 güne kadar